

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/50/2017
Identifikačné číslo spisu: 7212010709
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7212010709.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 28. novembra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného práp. G. W. pre prečin krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. februára 2016, sp. zn. 4To/15/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného G. W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 9. októbra 2014, sp. zn. 8T 65/2012, bol G. W. uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 09.07.2011 v Košiciach, mestskej časti Košice - Myslava, na polesí Y. v lesnom poraste č. XXX, Q.- parcela č. XXXX, v čase od 18.00 hod. do 19.00 hod., po predchádzajúcej vzájomnej dohode s už odsúdeným O. W., nelegálne vyrúbali 9 stromov dreviny dub s priemerom 25-35 cm a následne drevnú hmotu v množstve 5,26 m3 odcudzili a to tak, že ju odviezli na príviesnom vozíku pripojenom k osobnému motorovému vozidlu zn. Škoda Felícia, EČV: W. XXX X., čím takto svojim konaním spôsobili pre Mestské lesy Košice, a.s., škodu vo výške 457,72 eur.

Za spáchanú trestnú činnosť bol obvinenému podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona mu súd výkon uloženého trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Proti vyššie citovanému rozsudku podal obvinený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 24. februára 2016, sp. zn. 4To/15/2015 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Podľa § 322 ods. 3 Tr.

por. obvinenému práp. G. W. uložil podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 500,- (päťsto) eur. Podľa § 57 ods.3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu súd uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Proti druhostupňovému rozsudku podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom obhajcu dovolanie, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Namietal nesprávny postup vyšetrovateľa OO PZ Košice - KVP, npor. I., a to v súvislosti s nevykonaním výsluchu P. R., ktorý sa tiež zúčastnil skutku. Rovnako vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR pri rekognícii nezahrnul podobizeň tejto osoby do fotoalbumu, iba fotografie bratov W., preto svedok nemohol potvrdiť alebo vylúčiť účasť P. R., ktorý sa sám priznal k spáchaniu prečinu. P. R. podľa výpovedí viacerých svedkov viezol drevo s O. W. a nie obvinený. Na danú skutočnosť však obvinený prostredníctvom svojho obhajcu poukázal už pri vznesení obvinenia. V tejto súvislosti uviedol, že fotografia obvineného sa výrazne odlišovala od fotografií ostatných osôb a npor. I. navádzal svedka, aby opoznal obvineného ako páchatela. Ďalej namietal, že rekognícia nebola vykonaná in natura, pričom osoby neboli v pátraní, ani neboli odcestované. Zároveň obvinený podotkol, že rekognícia nebola vykonaná v prítomnosti obhajcu, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu.

Podľa obvineného, rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho súdu je založené na dôkazoch, ktoré boli vykonané nezákonne. Obvinený zastáva názor, že polícia nedostatočne zdokumentovala miesto činu - výrub stromov, nakoľko nie je zrejmé, koľko stromov bolo vyrúbaných. Z uvedeného dôvodu namietal aj znalecký posudok, a teda aj samotnú výšku škody. Ďalej namietal neoprávnené zdokumentovanie miesta činu Mestskou políciou, pretože pri spáchaní trestného činu mala tento úkon vykonať polícia. Spochybnil aj vierohodnosť svedka P., ktorý na jednej strane nevidel, kto rezal stromy v lese, avšak na súde označil za pilčíka práve obvineného. Na záver poukázal na okolnosti spočívajúce v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, a to § 13 ods. 3, § 14 ods. 3 Trestného zákona. Obvinený je toho názoru, že krajský súd pochybil, ak nevyhovel vo všetkých výrokoch odvolaniu obvineného proti prvostupňovému rozsudku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby najvyšší súd vyslovil, že rozsudkom prvostupňového súdu bol z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. v neprospech obvineného a aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia súdov zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II podaním z 30. júna 2017, v ktorom uviedla, že dovolacie dôvody obvineného v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku napádajú výlučne skutkové zistenia súdov a hodnotenie jednotlivých vo veci vykonaných dôkazov. Argumentácia obvineného je v podstate totožná s tou, ktorá bola použitá v konaní pred prvostupňovým súdom ako aj v odvolacom konaní, kde Krajský súd v Košiciach nezistil žiadne procesné pochybenia a nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť objasnenie skutkového stavu veci. Preto sa prokurátorka nemohla v žiadnom prípade stotožniť s právnymi úvahami obvineného o porušení zákona spočívajúcom v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, a to § 13 ods. 3, § 14 ods. 3 Trestného zákona z dôvodov prezentovaných v podanom dovolaní. Zdôraznila, že obvinený namietal vykonané dôkazy s tým, že podľa neho neboli vykonané zákonným spôsobom (rekognícia v prípravnom konaní, zdokumentovanie miesta činu) a spochybňuje vierohodnosť výpovede priameho svedka Q. P..

Námietky obvineného možno považovať podľa názoru prokurátorky za tendenčné i s ohľadom na ním namietané porušenie práva na obhajobu tým, že rekognícia bola vykonaná v neprítomnosti jeho obhajcu. Dodala, že predmetný procesný úkon bol vykonaný pred vznesením obvinenia, a preto účasť jeho obhajcu na tomto úkone v danom štádiu prípravného konania neprichádza do úvahy. Má za to, že rozhodnutia okresného a krajského súdu vydané v posudzovanej veci, ktoré sú v podanom dovolaní napádané obvineným sa opierajú o dôkazy vykonané v súlade so zákonom, súdy vykonali rozsiahle a podrobné dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre konečné rozhodnutie, vina obvineného G. W. bola preukázaná, pričom v celom priebehu trestného konania bolo plne rešpektované jeho právo na obhajobu

ako i zásada kontradiktórnosti. Plne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutých rozhodnutí súdov, ktoré považujem v celom rozsahu za vecne správne a vydané v súlade so zákonom. V tejto súvislosti poukázala na usvedčujúcu výpoveď svedka Q. P., ktorý obvineného opoznal ako jedného z páchatel'ov skutku pri rekognícii v prípravnom konaní. Výhrady dovolateľa voči nezákonnosti rekognície podľa prokurátorky neobstoja, nakoľko nie sú dané dôvody, ktoré by jej priebeh a zaznamenané zistenia relevantným spôsobom spochybnili. Navyiac ani odvolací súd neakceptoval námietky obvineného voči tomuto procesnému úkonu. Výpoveď menovaného svedka jednoznačne potvrdila i svedecká výpoveď Q. U.. Výpovede svedkov Q. P. a Q. U. súdy vyhodnotili ako vierohodné, v ich výpovediach na rozdiel od svedkov svedčiacich v prospech obvineného, absentujú akékoľvek rozpory, ktoré by mohli mať za následok spochybnenie pravdivosti ich tvrdení.

Ďalej poukázala na to, že aj podľa názoru odvolacieho súdu na vierohodnosť výpovedí svedkov Q. P. a Q. U. nemajú vplyv ani skutočnosti vyplývajúce z obsahu listu „Prehlásenie“ odsúdeného svedka O. W. či prehlásenie svedkyne Ing. T. O. L.. S účelovými a tendenčnými výpoveďami svedkov T. W., O. W., P. L. - R., Q. W., J. H. a Y. R., ktorí vypovedali v trestnom konaní v prospech obvineného, s ktorým sú v rodinnom či priateľskom vzťahu, čím sa mu snažili pomôcť vyhnúť sa trestnému stíhaniu a trestu, sa okresný súd v odôvodnení rozsudku náležite vysporiadal, čo potvrdil vo svojom rozhodnutí aj odvolací súd, podľa ktorého sú ich výpovede rozporuplné.

Na záver prokurátorka poznamenala, že obvinený neuviedol žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné modifikovať dovolaním napadnuté právoplatné rozhodnutia súdov. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhla, aby dovolací súd z dôvodov uvedených v § 382 písm. c/ Trestného poriadku predmetné dovolanie odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštančia.

Pokiaľ ide o uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., najvyšší súd zdôrazňuje tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho zásadné porušenie. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený G. W. mal v konaní pred súdom možnosť navrhnúť, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil a o týchto návrhoch súdy aj zákonným spôsobom rozhodli. Taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené. Obvinený G. W. mal právo zvoliť si obhajcu, a požadovať, aby bol vypočúvaný za jeho účasti, radíť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom, ako aj žiadať, aby sa obhajca zúčastnil na iných úkonoch prípravného konania, nakoľko povinnosťou obhajcu je najmä poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone. Po preskúmaní podaného dovolania na podklade predloženého spisu najvyšší súd zistil, že k zásadnému porušeniu práv obvineného na obhajobu v konaní pred rozhodujúcimi súdmi nedošlo, preto námietka obvineného, že rekognícia nebola vykonaná v prítomnosti obhajcu neobstojí, nakoľko predmetný procesný úkon bol vykonaný dňa 13. januára 2012 (č.l. 124-126 vyšetrovacieho spisu) pred vznesením obvinenia obvinenému dňa 24. januára 2012 (č.l. 4 vyšetrovacieho spisu).

Pokiaľ ide o výhradu obvineného spočívajúcu na tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, najvyšší súd zdôrazňuje, že nemožno úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo, alebo sa obvinený domnieva, že jeho vina nebola preukázaná bez pochybností a mal byť oslobodený.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného, tak tu treba uviesť, že tieto sú obsahovo totožné jeho skoršej obhajobe. Ďalej treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu ide o otázky skutkového charakteru, ktoré sú v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z dovolacieho konania vylúčené. Uvedené pritom rovnako platí tiež i pre odmietnutie vykonania obvineným navrhovaných dôkazov, ktorých vykonanie ani jeden z konajúcich súdov nepovažoval za potrebné z hľadiska náležitého zistenia skutkového stavu (v tomto smere viď i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené pod R 21/2010). Len s poukazom na nesúhlas s hodnotením dôkazov, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať tento dovolací dôvod. V tomto smere najvyšší súd považoval za potrebné dodať zároveň tiež to, že je výsostným právom súdu zvážiť akú voľbu dôkazného prostriedku použije pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 1 Tr. por. a či určitú skutkovú okolnosť, ktorú považuje za dokázanú, bude overovať ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., najvyšší súd uvádza, že súdy v konaní prihliadali len na dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že argumenty vo vzťahu k dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. c/

a písm. g/ Tr. por., ktoré uplatnil obvinený G. W. stoja celkom zjavne mimo týchto dovolacích dôvodov.

V súvislosti s dovolacím dôvodom obvineného v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. týkajúceho sa nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, a to konkrétne § 13 ods. 3, § 14 ods. 3 Trestného zákona, najvyšší súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého ... „Tento dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť”.

S poukazom na uvedený dovolací dôvod nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. Súdom zistený skutkový stav veci, ktorým je dovolací súd viazaný, je pri rozhodovaní o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy bola správne právne posúdená, t.j. či sú správne právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Z uvedeného vyplýva, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku. V dovolaní teda možno uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. V intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda dovolací súd skúmal, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne subsumovaný pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku, táto napĺňa po subjektívnej aj objektívnej stránke skutkovú podstatu prečinu krádeže formou spolupáchatel'stva podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona. Najvyšší súd sa stotožňuje s odôvodnením uvedeným v rozhodnutí prvostupňového súdu ohľadom právnej kvalifikácie konania obvineného. Pokiaľ sa jedná o námietku obvineného, že v danom prípade došlo k nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia, a to § 13 ods. 3, § 14 ods. 3 Trestného zákona, tak je na mieste uviesť, že nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu, prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného, súhrnného alebo spoločného trestu, preto je námietka obvineného v tomto smere irelevantná. Je potrebné zdôrazniť, že dovolacie námietky obvineného, ak sa nedotýkali právneho posúdenia zisteného skutku, ale iba zo subjektívneho pohľadu obvineného sponchybňovali hodnotenie dôkazov vo veci konajúcimi súdmi, nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd nezistil žiaden dovolací dôvod, na základe ktorého by mohol vyhovieť obvinenému a zrušiť napadnuté rozhodnutie, a preto dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.